

IJsvogelfonds: steun voor lokale innovatieve projecten

Toekenningen innovatieve projecten bekend

In oktober 2020 werd financiële steun uit het IJsvogelfonds aan de volgende innovatieve en inspirerende projecten toegekend:

IJsvogelbroedwand en -monitoring Den Helder

In Den Helder wordt tot op heden weinig aandacht besteed aan het welzijn van de ijsvogel. Door onvoldoende kennis en inzicht in potentiële broedplekken en het beheer en behoud ervan, verdwijnen steeds meer aantrekkelijke plaatsen. Door verspreid in de stad ijsvogelwanden aan te bieden gaat de IJsvogelwerkgroep Den Helder het voortbestaan van deze prachtige vogel en ambassadeur van schoon water zeker gesteld worden. Door een monitoringsprogramma met behulp van vrijwilligers kan data betreft broedresultaten verzameld worden. Waar mogelijk worden de ijsvogelbroedplekken voorzien van een informatiepaneel (op passende afstand van de nestgelegenheid). Passerende bezoekers worden op deze manier attent gemaakt op de aanwezigheid van ijsvogels en op de ecologische (rand)voorwaarden voor deze vogel.

Financiële bijdrage: € 750,00

Vogelschool/Vogelschoel

NAC De Koppel in Hardenberg werkt met samen 12 lokale groene verenigingen aan bewustwording van en waardering voor natuur in de eigen omgeving, met als uiteindelijke doel het behoud en de verbetering van biodiversiteit. Het centrum doet dit onder meer door het organiseren van tentoonstellingen. De Koppel heeft nu een plan ontwikkeld voor een interactieve tentoonstelling. Deze tentoonstelling zal niet alleen maar feitelijke informatie geven, maar het streven is dat bezoekers zich verwonderen en de vogels ook gaan bewonderen, met per vogel een leuke doe-activiteit voor kinderen en families, inclusief een nieuw op te zetten fietsroute met herkenningskaart. En voor het onderwijs lesmateriaal. Deze tentoonstelling zal na afloop worden aangeboden aan andere NME-centra.

Financiële bijdrage: € 2.000,00

Natuur dichtbij. Geef de gierzwaluw een nestkast

Gierzwaluwen nestelen bij huizen: onder dakpannen of achter beschoeiingsdelen. Door onderhoud van de huizen verdwijnen deze nestmogelijkheden regelmatig. Daar komt bij dat huiseigenaren de gierzwaluw vaak niet kennen en niet weten dat de vogels 'in' hun huis wonen. Vogelwerkgroep IVN afd. Eelde-Paterswolde wil graag de populatie gierzwaluwen in Eelde behouden en uitbreiden. Omdat de gierzwaluw een koloniebroeder is en nestplaats trouw is, zullen meer nestmogelijkheden aanbieden bij bestaande broedlocaties. D.w.z. aanbellen bij geschikte locaties, de mensen informeren, enthousiasmeren en vragen of ze het goed vinden dat er één of meerdere kasten worden opgehangen. In 2007 hebben ze met hulp van de Vogelbescherming op deze manier ook al 25 nestkasten geplaatst. Deze worden nu voor een groot deel bewoond. Omdat de nestkasten zo succesvol zijn en omdat steeds meer 'natuurlijke' plaatsen aan huizen verdwijnen, gaan ze dat project uitbreiden met nog eens 30 kasten.

Financiële bijdrage: € 1.500,00

Vogelvriendelijk maken van landje Nautisch Kwartier te Huizen

Op het landje bij het Nautisch Kwartier in Huizen staat al jaren een huiszwaluwtil. De til wordt inmiddels jaarlijks door vele paartjes huiszwaluwen gebruikt om in te broeden. In het havengebied broeden ook boerenzwaluwen, onder de steigers en er is een oeverzwaluwenwand op het terrein van de RWZI dat vlakbij is gelegen. Vogelwerkgroep Het Gooi e.o. wil het landje nog interessanter maken voor vogels, met voorzieningen voor vogels, bloemen en insecten. Doel van het project is het natuurvriendelijk aanpassen van het terrein zodat mens en dier er beter van kunnen genieten. Denk hierbij aan het inzaaien van een inheems bloemenmengsel en een insectenhotel. De aanwezige huiszwaluwtil zal worden verplaatst naar een betere locatie, zodat verstoring wordt voorkomen.

Financiële bijdrage: € 500,00

In april 2020 werd financiële steun uit het IJsvogelfonds aan de volgende innovatieve en inspirerende projecten toegekend:

Ringmusproject

De ringmus staat op de provinciale lijst met soorten die bescherming / ondersteuning nodig heeft. Groene Loper Twenterand wil deze soort met een extra activiteit ondersteunen. Het plan is om 100 boerenbedrijven bereid te vinden deze soort te ondersteunen. Op elk bedrijf worden vijf nestkasten geplaatst. Daarnaast gaat men middels aanleg van struiken en bomen in het buitengebied en op de erven deze soort mede ondersteunen. Als laatste start een project om op elke boerderij een insectenhotel te plaatsen en bloemen- en kruidenmengsel in te zaaien. Met deze acties wordt het leefgebied van de ringmus hopelijk behoorlijk verbeterd en krijgt deze soort betere kansen. Hiernaast liften natuurlijk overige diersoorten en insecten mee in deze acties.

Financiële bijdrage: € 1.000,00

Gierzwaluwnestkasten en insectenhôtels

In Lauwerecht Utrecht zijn veel gebouwen gesloopt en vervangen door nieuwbouw waardoor een groot deel van de gierzwaluwnesten zijn verdwenen waardoor de gierzwaluw nergens meer terecht kan. Op één van de nieuwe gebouwen en een bestaand gebouw mag het Bewonersplatform Staatsliedenbuurt en Lauwerecht nu gierzwaluwnestkasten plaatsen. Een deel van de verdwenen gierzwaluwnesten wordt hiermee vervangen. Voorjaar 2019 is er een pilotproject gedaan, waarin o.a. 25 gierzwaluwkasten zijn gerealiseerd. En dus gaat men – met 50 vrijwilligers! - het aanbod nog eens uitbreiden met 84 nieuwe nestkasten.

Financiële bijdrage: € 1.000,00

Verplaatsing Huiszwaluwtil

Bijna vijf jaar geleden is er met een bijdrage van Vogelbescherming een huiszwaluwtil geplaatst in het Henri Dunantpark in Eindhoven. Deze werd toen geplaatst als versterking van een kleine groep Huiszwaluwen in dit stadsdeel. Inmiddels zijn alle huiszwaluwen daar verdwenen en staat de til er doelloos bij. Doel van dit project is daarom om deze huiszwaluwtil een nieuwe en vooral kansrijke plaats te bieden. Stadsnatuur Eindhoven gaat de til verplaatsen naar een volkstuintencomplex in stadsdeel Woensel. In dit volkstuintencomplex staat reeds een huiszwaluwtil die volledig bezet is, maar er is ruimte voor meer. De huiszwaluwpopulatie zou daardoor nog verder kunnen stijgen en er ontstaat een kernpopulatie van waaruit overige lokaties bevolkt kunnen worden.

Financiële bijdrage: € 750,00

Dataloggeronderzoek met nachtegalen

De nachtegaal is een kenmerkende Nederlandse broedvogel van met name duingebieden en vochtige bossen en bosranden. Op sommige plekken in Nederland namen de populaties drastisch af. In de duinstreek namen de aantallen nachtegalen echter sterk toe. Maar over de trekroutes en de overwinteringsgebieden van nachtegalen is weinig bekend. Op Vogelringstation Van Lennep, nabij Bloemendaal aan Zee, worden jaarlijks enkele honderden nachtegalen geringd. Tevens broeden ze ook op het terrein. Om meer kennis op te doen over de trekroutes en overwinteringsgebieden van nachtegalen is besloten om in 2021 en 2022 vijftig nachtegalen van een datalogger te voorzien. Het project gaat uitgevoerd worden door de vrijwilligers van het VRS in samenwerking met het Vogeltrekstation. Bij terugvangst worden de dataloggers uitgelezen en kan de trekroute en het winterverblijf van de betreffende nachtegaal worden nagegaan. Deze zullen in artikelen en lezingen worden gepresenteerd.

Financiële bijdrage: € 2.000,00

Aanschaf telescoopstok met camera

De Werkgroep Roofvogels van IVN-Olst/Wijhe inventariseert sinds 2003 de roofvogels in de gemeente. Om een zo groot mogelijk gebied te inventariseren, is veel veldwerk noodzakelijk. De gemeente heeft een oppervlakte van 118,50 km². Het inventarisatiewerk is tijdrovend en vanaf de grond zijn de broedresultaten vaak niet te zien. Met behulp van een lange telescoop stok met camera kunnen ze, met zo min mogelijke verstoring, zoveel mogelijk correcte broedgegevens verzamelen, waarmee er meer tijd beschikbaar komt om in een groter gebied van de gemeente te inventariseren. Tevens kan het nestbezoek op de verschillende locaties tot een minimum worden beperkt en daarmee ook de nesten zo min mogelijk worden verstoord. De telescoopstok met camera wil men ook educatief inzetten.

Financiële bijdrage: € 1.500,00

Ecologie en verplaatsingspatroon van de IJsvogel

Tijdens een langjarig veldonderzoek in het zuiden en oosten van Nederland en in aangrenzende delen van Vlaanderen zijn door de Ecologische Kring Midden-Brabant 263 broedgevallen van ijsvogels onderzocht en zijn ruim 1.800 ijsvogels geringd. Daarbij is een grote hoeveelheid ecologische informatie verzameld over voedsel, broedplaatskeuze, paarvorming en -binding, reproductie, leeftijdsopbouw, levensduur en doodsoorzaken van ijsvogels. Daarnaast zijn door terugvangsten en meldingen van geringde ijsvogels gegevens verzameld over verplaatsingen, waaronder richting en afstand van verplaatsingen door uitgevlogen jongen, verplaatsingen door volwassen ijsvogels, trekrichting en trekperiode. Om de kennis over de IJsvogel te vergroten en voor een breder publiek zullen de verzamelde gegevens in de vorm van een boek worden uitgebracht.

Financiële bijdrage: € 500,00

Hoe gaat het met de torenvalk in de Krimpenerwaard?

Het gaat niet goed met de torenvalk. Het aantal broedgevallen is sterk afgenomen en daarom staat de torenvalk sinds 2017 op de rode lijst. De torenvalk is van oudsher een broedvogel in veenweidegebieden als de Krimpenerwaard. De Roofvogelwerkgroep van de Natuur- en Vogelwacht Krimpenerwaard wil enerzijds het aantal torenvalken in de Krimpenerwaard vaststellen, anderzijds het verloop van het broedsucces en de verspreiding van de torenvalkjongen volgen. In de Krimpenerwaard hangen ruim 80 nestkasten.

Gedurende minimaal drie jaar wordt onderzoek gedaan naar het broedsucces van de torenvalkpopulatie. Om de dispersie van de uitgevlogen jongen vast te kunnen stellen, zullen jongen worden geringd. Dit alles geeft hopelijk inzicht in de mogelijkheden om de leefsituatie van de torenvalk in de Krimpenerwaard (en elders) te verbeteren.

Financiële bijdrage: € 1.750,00

Bescherming van Barr Al-Hikman, Oman

Barr Al-Hikman is groot waddengebied aan de oostkust van het Sultanaat Oman. Het is het belangrijkste stop-over- en overwinteringsgebied voor watervogels in het Midden-Oosten. Zo'n 500.000 steltlopers, meeuwen, sterns en andere watervogels kunnen hier worden waargenomen in december-januari. Er zijn aanwijzingen dat nog veel meer vogels het gebied gebruiken om te foerageren en te rusten tijdens hun tocht op weg naar en terug van de overwinteringsgebieden in Afrika. Ondanks het belang van Barr Al-Hikman voor trekvogels is er erg weinig bekend over de dynamiek en het functioneren van het ecosysteem ter plaatse. Daarom zijn goede gegevens van groot belang. De bijdrage van het IJsvogelfonds zal – bij uitzondering in het buitenland - worden voor een vogeltelling in Augustus-September 2020, uitgevoerd door vrijwilligers.

Financiële bijdrage: € 1.500,00

Gastvrij voor de Gierzwaluw in Doorwerth

Dit project van IVN-VWG Zuidwest Veluwezoom beoogt de gierzwaluwpopulatie in Doorwerth een boost te geven door vergroting van het aantal geschikte nestplekken en tegelijkertijd het draagvlak voor gierzwaluwen en andere aan huis broedende vogels (en natuur rondom het huis) te vergroten. Daartoe zullen speciale lezingen en excursies worden georganiseerd om bewoners voor te lichten over de gierzwaluw. Er zullen 35 gierzwaluwkasten worden geplaatst, door bewoners en lokale sympathisanten. Ook zullen een 10-tal webcams worden ingezet voor het vastleggen van broedresultaten, bij bewoners die speciale affiniteit hebben voor techniek. En er zal een vrijwilligersgroep voor studie en monitoring van gierzwaluwen in Doorwerth worden opgericht. In tegenstelling tot de vele maatregelen die voor gierzwaluwen genomen worden ter compensatie, wordt in dit project vanuit de bewoners gewerkt door middels voorlichting draagvlak te vergroten voor gierzwaluwen.

Financiële bijdrage: € 1.000,00